Prucchman.conſ.13.num.65.Anton.Vvinter.in ſuo Aſſeſſore.
14 par.1.c.1.nu.41.& ſeqq. Tum quia nemo præſenti ſe periculo exponere cogitur,arg.c.ex parte,47.de appel.& l.ſi pater,34.§.
15 1.ff.de donationib. Tũ quia nulli ſemetipſum offendere l.cet,
16 can.de occiden.7.& trib.ſeqq.cauſ.23.q.5.cũ † nemo mẽbrorũ ſuorũ ſit dominus,l.liber homo,13.in princ.ff.ad leg.Aquil.Tũ
17 etiam quia † in generali ſermone perſona loquentis non continetur,nec videtur conſenſiſſe in his, quæ ſunt contra ſe ipſum, vt tradunt Doct.in l.Paulus,26.§.fin.ff.de pign.& hypoth.& in l.inquiſitio,18.C.de ſolut.Sonsb.d.cõment.in vſus feu.p.11.n.41.Borchol.d.cõment.in cõſuet.feu.c.7.n.41. D.Bocer.d.tract.de iure,& commodo ſenioris,lib.1.c.4.n.52.& ſeqq. *Harpr.*

QVAESTIO XXII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus an poſſit, eundo in auxilium domini, liberare ſe à ſolutione dimidij redditus.*

Ex Additionibus.

1 *Vaſallus pro ſeruitio dimidium redditus iſtius anni, in quo ad ſeruiendum vocatus eſt,ex feudo ſoluere pro arbitrio poteſt: vel è contra.*
2 *In alternatiuis plerunque electio eſt debitoris.*
3 *Quo caſu ipſemet vaſallus comparare, vel ſubſtitutum mittere teneatur.*

ADDITIONES.

a CVm domino.] Hic nota vnum not.dictum,quod vaſalli Baronum ſunt ſubiecti Regi, in tantum, quod principaliter tenetur adiuuare Regem,etiam cõtra Baronem dominũ ſuũ, & non Baronẽ contra Regem, ſed bene contra aliũ adiuuare Baronem,per Afflictum deciſio.265.num.107.ſed nunquid ſi vaſallus vult remittere feudum potius quam ſeruire domino, an dominus teneatur recipere renunciationem? Quod non, quia feudum eſt datũ gratia vtriuſque, vt habetur per eadem deciſione 165. numer. quinquageſimo tertio. *Giach.*

b *Cuius erat electio.*]
2 Si vaſallo non ſit commodum, nec placeat, vel in perſona, vel per ſubſtitutum ſeruire domino: poterit ſoluendo ex feudo dimidium redditus anni iſtius, in quo ad ſeruiendum vocatus fuit, ſeſe liberare: adeò, vt in ipſius electione hoc ſit, etiamſi dominus fortaſſe magis ſeruitium,quam hũc redditum mallet. Sicut & è cõtra ſi dominus redditum petat, vaſallus autem ſeruire mallet: non poteſt dominus eum ad præſtationem redditus compellere,per textum in tit.55.§.firmiter. vbi Andr. de Iſernia num.30.Aluarot.in princ.num.1.Matth.de Afflict. Laudenſis,Rauennas,& Balzaranus,num.14.& alij,lib.2.F. In
2 † alternatiuis enim plerunque debitoris eſt electio, vtrum præſtare velit,non creditoris,l.plerunque,11.§.vltim. ibique gloſſ. ff.de iur.dot.l.ſi emptione,34.§.penult.ff.de contrahent.empt. l.non vtique,3.vbi Iaſon, §.de eo,quod certo loco, c.in alternatiuis,70.ibique Dynus de reg.iuris in 6.Atque ita, poſt Clarum noſtrum,& pleroſque Feudiſtas, ſentiunt Schrader. in tract.feud. par.6. c.6.n.56. Roſenthal. in tractatu feud.cap.8. concl.23. n.9. cum ſeq. & D. Bocerus in tract. de iur. & commodo ſenioris,lib.1.cap.4.nu.23.
3 & ſeqq. Enimuerò † ſi dominus in magno quodã periculo conſtitutus ſit, nec inde ſe liberare poſſit, niſi ipſemet vaſallus ſuo perſonali ſeruitio ei ſuccurrat: veluti ſi dominus,vel omninò nullum, vel non confeſtim ſtipẽdiarium militem nanciſci queat ea pecunia, quam ex feudi redditibus præſtare vaſallus tenetur: hoc certe caſu ipſemet comparere, vel idoneum Vicarium mittere cogitur,argum.textus in tit.& uerſ. ſed quia,& tit.7. uerſic.& ſi ſciuero, lib.2.feud. Bald.in tit.54. de allodijs,num.21.& ibi Præpoſit.libro 2.F.Iacobin.de Sanct. Georgi.in tract. feud.in uerb.& promiſerunt. Schrader.d part. 2.c.6.nu.56.uerſ.hoc tamen,&c. Roſenthal.dict.capit.octauo, concl.22.num.ult. eoſque referens,D.Bocer.dict.lib.1.capit.4. num.27. *Harpr.*

QVÆST. XXII.

1 V*Lterius quæro, tu habes text. in cap. Imperialem, §. firmiter, de probib.feu.alien.per Frideric. quòd vaſallus tenetur ire, vel* a *mittere cũ domino* [a] *ad expeditionem bellicam, vel ipſi domino ſubminiſtrare dimidium redditus vnius anni: Modò vaſallus vult ire perſonaliter ad præſtandum auxilium domino: dominus autem potius nellet habere dimidium redditus* b *feudi: cuius* [b] *erit electio? Reſpond. quod ſpectabit vaſallo. ita dicunt communiter Doctores, vt ait Iac.in verbo,Et promiſerunt,nu.26. quid quid diſtinguendo dixeris Iacob. de Belui. in cap. 1.§.fin. de pace iura.firm.vt ibi per eum,*

QVÆSTIO XXIII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus an teneatur alere dominum egenum.*

Ex Additionibus.

1 *An vaſallus dominum ſuum egenum alere teneatur.*
2 *Liberius cogitur alimenta ſuo patrono ſuppeditare.*
3 *Necare dicitur, qui alimenta denegat.*
4 *Neceſſitatis ſpecies eſt fames.*
5 *Alimenta debentur illi, qui aliquo caſu dominus eſt futurus.*
6 *Vaſallus domino ad ſeruitia præſtanda eſt obligatus.*

ADDITIONES.

a TEneatur alere.] De communi dixi in collecta. mea commun.opin. uerbo,uaſallus,& uide ſupra §.donatio, quæſt. 21. uerſic. ſed quid ergo ſi donatarius,&c. Et de obligationibus uaſalli ad dominum, & è contra,uide per Afflict. in deciſion. 268.297.& in titul.quæ ſint rega. Natt.cõſilio 380.vbi de caſibus, in quibus poſſit Princeps imponere collectam ſubditis, ſeu ab eis auxilium petere, & exigere. Vide etiam per Boſſ. de bon. publ. atque titul. de regalijs. Item nunquid dominus debeat ſuis uaſallis indicere aliquam nouitatem? Quod non,quia noua ſeruitia indebita præſumuntur per uim, & impreſſionem extorta. Ita per Bald.in cap.1. de quo per Iac. in ſuis quæſt.feuda lib. queſt.ult. *Giach.*

Nunquid vaſallus teneatur alere dominum egenum.] Quod
1 uaſallus dominum ſuum egenum alere teneatur, probabilius, & æquius uidetur. Tum
2 † quia libertus alimenta ſuo patrono ſuppeditare tenetur, l. ſi quis à liberis, 5.§.ſolent iudices, 17.& §§. ſequent.ff.de agnoſcendis,& alendis liber. alioqui in ſeruitutem reuocari poteſt, l. alimenta, 6. ibique Bartol. & alij, ff. eodem tit. Tum quia uaſallus dominũ ſuum incolumem ſeruare aſtrictus eſt, titul. 6. libro 2. Necare autem

QVÆST. XXIII.

1 Q*Væro, nunquid vaſal-* a *lus* [a] *teneatur alere dominum egenum? Reſpondeo,*

3 autem † dicitur, qui alimenta denegat,l.necare,4.ff.de agnoſcend. & alend. liber. Tum quia vaſallus domino ſuo in neceſſitate ſubuenire cogitur, tit.26.§. licet vaſallus, lib. 2. F. Ne-
4 ceſſitatis † vero ſpecies eſt egeſtas,& fames, argum.l.1. C. de oper. libertor.cap.3.ext.de furt.l.2. C.de patrib.qui filios ſuos diſtrax. l. ſancimus, 21. verſ. excepta videlicet,
5 C. de SS. Eccleſ. Tum † etiam quia alimenta debentur illi,qui aliquo caſu dominus eſt futurus, l. 1.§. totiens, 2. verſ. æquius, ff. de vẽtre in poſſeſſ. mittẽd. Atqui dominus feudi, proprietatem prædij feudalis ſibi iure vindicat. tit.23.§.vlt. lib. 2.F. & ipsũ quoque feudum certis caſibus ad dominum redit, puta ſi ei
6 ſit apertũ. Tum † poſtremo quia dominus egenus magis indiget alimentis, quam ſeruitiorum præſtatione. Cum ergo ad præſtanda ſeruitia obligatus ſit vaſallus domino: merito ei, & quidem multo magis, obſtrictus cenſetur etiam ad alimenta præſtanda: cum necare dicatur, qui alimenta denegat. dict.l.4.ff. de agnoſc. & alend. liber. Atque hiſce præcipue rationibus moti, hanc ſententiam, poſt Bartolum hic à Claro citatum, amplectuntur Speculator in §. 1. num.11. qui filij ſint legitimi. Bald.in l.1. §. ſed ſcimus, nu.2. C. de Latin. libert. toll. Franciſcus Aretin. in l. ſi quis non, 73. num.1.ff. de acquir.vel omittend.hæred.Iacobin.de S.Georg. in verb. qui quidem inueſtiti,numer.78. Matth. de Afflict.deciſ.Neapolit.265.num.104. Chaſſan. in conſuetud. Burgund. rubr. 3. uerb. le uaſall. eſt tenu. num.20. Nicolaus Euerhard. in Topic. legal.in loc. a liberto ad uaſallum, num.14.Ioan.Baptiſta de Caccialup.in repetit. cap. 1. num.15. de cognit.feud.M.in conſuetud. Pariſ. titul. de mater.feud.§.30. num.145. hoſque referens Ludolphus Schrader. in tract. feud.part.9. cap.8.num. 12.& ſeq. Quorum partes ſequi dubitat nihil D. Collega Bocer. in tract. de iur. & commodo ſenioris,&c. lib. 1. cap. 4. nu. 144. & ſeqq. ubi negantis opinionis tutelam ſuſcipientium, maxime uero Henrici à Roſenthal.in tract.feud. cap.8. concluſ. 27. & 28. argumenta dilucide refutat. Negantem quoque tueri ſententiam conantur Rudinger.lib.1.uar.lection.iur.feud.cap.45.num.5. & Paulus Berens diſp. feud.7.th.78. *Harprec.*

b *Bart.*] Adde Spec.in tit.qui filij ſint legiti.§.1. uerſ.ſed nunquid dominus.& Bal.in l.unic.§.ſed ſcimus.C. de lat.lib.tol. Et hoc ad exemplum liberti, qui tenetur patrono egenti præſtare alimenta, quãdo ipſi liberto aliquid ſupereſt,l.1.cũ ibi notat.in gl.C.de ope.liber.uide Euerard.in loc.à liber.ad uaſallũ. *Gou.*

b *Bart.* [b] *in l. alimenta. §. Imperatoris, numer. 2. ff. de libr. agnoſ. videtur tenere, quod ſic, prout etiam clarius tenuit in tract. ſuo alimentorum,nu.45. Contrariam autem opin. quod ſcilicet non teneatur eum alere, tenuit Iacob. Ardizo. in ſum. quib. mod. feud. amit. ſub Rubric. an vaſal. tenea. dominum egen. &c. Et hanc dicit eſſe communem Aluar. in cap. licet, num.6. ſi de feud. fue. controuerſ. quem refert Epiſcopus Loazes in alleg. pro Marchione Velez, fol.171. numer.29. Quam tamen ego ſi contingeret de facto, in duobus caſib. non ſequerer in iudicando. Primus eſt, quando dominus ex facto, aut culpa ipſius vaſalli ad inopiam perueniſſet, prout expreſſe ſentiunt Doctores in hac materia loquentes. Secundus, quando vaſallus ſuperabundaret diuitijs, & maxime, ſi diuitiæ prouenirent ex ipſa re feudali. Sed intellige, quod ad id cogi poteſt, non autem quod amittat feudum, ſi non fecerit.*

QVÆSTIO XXIV.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus an teneatur liberare dominum è carcere.*
2 *Et quid ſi ſit iuſte carceratus.*

Ex Additionibus.

1 *Vaſallus an & quatenus dominum è carcere liberare cogatur.*
2 *Carcer mala manſio dicitur, & iniuriam atrocem infert.*
3 *Carcer ſpecies torturæ cenſetur, & libertatem aufert.*
4 *Vaſallus iniuriam à domino ſuo propulſare debet.*
5 *Si dominus iuſte eſt incarceratus, eum vaſallus liberare non compellitur.*
6 *Vaſallus debita domini exoluere regulariter non tenetur.*
7 *Filius pro patre conueniri nequit.*
8 *Qua in cauſa vaſallus dominum iuuare neceſſe habeat.*

ADDITIONES.

a AN teneatur vaſallus.] Hic vnum not.verbum tene menti, quod vaſallo non ſufficit abſtinere à malo, niſi faciat bonum pro domino, vt per Afflict.deciſ.265.num.45.& deciſ. 307.num.4. *Giach.*

An teneatur vaſallus dominum carceratũ carcere liberare.]
1 Si † vaſallus ſciens dominum carcere incluſum,cũ potuerit,non liberauerit,feudo merito cadit,per textum apertum in tit.24.§.item ſi delator, lib.2.F.Carcer
2 ſiquidem † mala manſio, quæ æquiparatur morti, dicitur l. ſi hominem, 7. in princip. ff. depoſiti, l. nec timorem,7.§.1. verſ. timuit, & l. penult.ff. quod met. cauſ. l. item apud Labeonem, 15.§. quæſtionẽ, 41. verſ. quæſtionis verbo,ff.de iniur. Boſſius in pract. crim. tit. de carcere, num.1. & atrocem iniuriam infert, per
3 notata Alexandri conſ.17.num.5.vol.1. hac † torturæ quædã ſpecies cenſetur, per doctrinam Baldi in l.2.num.6. C.de Epiſcop. audient. Thomæ Grammatici conſ.66.num.4. Rolandi à Valle conſ.17.nu.21.vol.3. & Petri Frideri Mindani lib.1. de proceſſib. cap.47.nu.4.pagin.201. & denique libertatem, quæ res eſt inæſtimabilis, incarcerato adimit, l. libertas, 106 ff. de regul.iur.§. fin.verſ. ſed cum libertas. Inſtit.quib. ex cauſ.manumitt. non licet, l.2. ff. de libero homine exhib. l. Titio cen-
4 tum, 71.§.2.ff. de condit. & demonſtrat. Cum itaque vaſallus iniuriam domino ſuo propulſare debeat,& ad hoc nominatim iureiurando ſe adſtrinxerit, cap. vnic. de noua forma fidelit. tit.7. lib. 2. F. & dominus in carcerem compactus atroci iniuria afficiatur, vt paulo ante monitum: ſequitur, vaſallũ recte feudo priuari, ſi contra præſtitũ iuramentũ venerit, & dominũ è carcere, cũ potuerit, nõ liberarit. Ita tradũt Gloſſ. Beluiſ. Iſern. Aluarott. Præpoſit. Laudenſ. Rauen. Schenck, Balzaranus, & alij in d.tit. 24. §. item ſi delator, lib.2.F. Borcholt.in Commẽtar. in conſuetud. feud. capit. 8. nu.113. Intrigliol. centur. feudal. 1.queſt.98. numer.144. cauſ.31. Schneidevvin.in tract. feud. part. 8. cap.1.num.76. cauſ.15. Schrader.in tract.feud. part.9. capit 8. num.6. Roſenthal.in tract. feud. capit. 10. concluſ.20. num.9. alijque plurimi, per hunc cumulati. Quod † tamen Interpretes non male accipiunt de domino ſine ſua culpa incarcerato ex cauſa iniuſta. Etenim ſi iuſtam ob cauſam carcere incluſus ſit dominus, vel propter delictum, vel propter æris alieni magnitudinẽ: eum vaſallus ſua pecunia aut fideiuſſione
6 liberare cuſtodia minime tenetur. Tum † quia vaſallus debita domini exoluere regulariter non eſt obligatus; etiamſi his nõ ſolu-

QVÆST. XXIV.

a Q*Væro, an teneatur* [a] *vaſal-*
1 *lus dominum carceratum carcere liberare? Reſpon. quod ſi eſt carceratus pro debitis, nõ tenetur vaſallus eum liberare, niſi debita fuiſſent à domino contracta ex facto aut culpa ipſius vaſalli. Et hanc doctrinam dicit eſſe cõmuniter receptam Zaſ. de feud. in 7. parte verſ. Si porro dominus. quẽ refert Epiſcopus Loazes in allegat. pro Marchio. Velez, fol.171. num. 29. Ceterum regula videtur eſſe in contrarium, per text. in cap. 1. §. item ſi delator, quæ fue. pri. cauſ. benef. amitt. quod ſcilicet, ſi non pecuniam, ſaltem*

ſolutis, domino periculū periuri imminent, titul. 26.§.licet vaſallus, lib.2.
7 Tu † quia nec filius pro patre, nec libertus pro patrono, ratione debiti, vel delicti conueniri poteſt, per tot. tit. C. ne filius pro patre, &c. Tum etiam quia dominus cedendo bonis ſemetipſum carcere liberare poteſt, l. 1. C. qui bon. ced. poſſ.
8 Tum † denique quia vaſallus in cauſa iuſta domi num iuuare tenetur, d. tit.7. & tit.28.lib. 2.F. At vero iuſtam cauſam dominus non fouet, ſi ob delictū aliquod carceri eſt mancipatus. Atque ita,
b *operam ſuam teneatur* b *vaſallus exhibere, pro liberatione domini, alias priuatur feudo. Et licet text. in d.§. ſecundum vnā lecturam ſolummodo dicat, quod non euitabit indignationem domini; tamen intellige, quod illa verba important priuationem feudi. Et ita ſentit gloſſ. magna ibi in primis verbis: & ita etiam volunt DD. vt dicit Iacob. in verbo, Dictique vaſalli. num.37. in fin. imò vulgata lectura habet præciſe, quod feudum perdit. Bene verum eſt, quod Molin. in conſue. Pariſ. feud. §. 30. num.146. in fin. dicit, quod non obſeruatur, quod ad hoc cogi poſſit, nec quod amittat feudum, ſi non fecerit. Sed ego nunquā vidi contrarium ſeruari: & ſi caſus contingeret, neſcio quomodo poſſet vaſallus defendi cōtra expreſſam diſpoſitionem illius tex.*

2 *Sed quid ſi dominus ſit iuſte carceratus, nunquid tenebitur vaſallus curare eius liberationem? Reſpon. quod non. Et ita limitatur diſpoſitio d.§. Item ſi delator, ſecundum Andr. de Iſer. ibi, vel ſi cognouerit. quem ceteri DD. ſequuntur, vt dicit Iacob. in verbo, Dictique vaſalli, numero trigeſimoſeptimo. Qui enim iniuſte deliquit, iuſte plectitur.*

poſt Clarum hic noſtrū num. 2. & alios, tenent Borcholt. d. c.8. nu.114. & Vulteius li. 1. de feud. cap.11. num.48. Quanquam aliter ſetire videatur D. Bocer. claſſ.5. diſp. 20. th.126. edit.2. *Harp.*

b *Teneatur.*] Adde, quod tenetur vaſallus ope, & ſermone tractare dominum, vt dominum, per Afflict. d. deciſ. 265. num. 104. & in quib. teneatur adiuuare dominū vide ibi num.54. quando non teneatur, Roland. conſil.3.nu.34.volum.3. *Harprec.*

QVÆSTIO XXV.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus an poſſit dominum in ius vocare ſine venia.*
2 *Et an poſſit contra eum intentare interdictum Vnde vi.*

Ex Additionibus.

1 *Ecquid vaſallus dominū feudi in ius vocare ſine venia poſſit.*
2 *Quatenus vaſallus differat à liberto.*
3 *Senibus exhibenda reuerentia à iunioribus.*
4 *An vaſallus interdicto Vnde vi cōtra dominū experiri queat.*

ADDITIONES.

a 1 N*Vnquid poſſit vaſallus dominum in ius vocare ſine venia.*] Quod † vaſallus dominum feudi ſine veniæ impetratione in ius vocare poſſit, crebrius obtinuit, vt poſt Clarum hic noſtrum, & alios teſtantur Schraderus in tract. feud. part.6. cap 7. nu.19. ad finem, & part. 10.ſect.8. nu. 54. 58. & ſeq. Mynſinger. cent. 4. obſer.92. Kirchouius in theſaur. commun. opin. cent.4 concluſ.97. Vulteius lib.1.de feud. cap.10. nu.22. & Andreas Gail. lib ſingul. de pignorationib. obſeruat.15.num.4.
2 Neque † hic æquiparationi liberti, & vaſalli vllus dari poteſt locus: cum vaſallus nihil à domino aliud obtineat, quam feudum: libertus vero à patrono libertatem, rem inæſtimabilem, adeoque nouā quodammodo vitam habeat, l. libertas, 106. ff. de reg. iur. Neque etiam valida conſequentia eſt: vaſallus domino feudi debet exhibere reuerentiam. cap. vn. ibi, ſalua reuerentia. de milite vaſallo, qui contumax eſt, tit.22. lib.2.F. Nam † ſenibus quoque exhiben-
3 da eſt reuerentia à iuuenibus: & tamen non protinus ſequitur, illos ab his non, niſi impetrata venia, recte in ius vocari. Ad cuius rei confirmationem plures auctoritates coaceruauit in §. pœnales, 12. num.28. Inſtit. de actionib. *Harprec.*

b *Contrarium.*] Adde, & vide de iſta communi per Roland. in conſil.18.num. 10. vol.2. & dixi in collecta mea commun. opin. in verbo, Vaſallus, ſub num. 13. Adde, & per Cæphal. qui dicit hāc veriorem, & crebriorem ſententiam in conſilio 241. num.111. *Giach.*

QVÆST. XXV.

TV ſcis, quod vaſallus tenetur domino reuerentiam exhibere; *Quæro,*
a *nunquid* a *poſſit vaſallus domi-*
1 *num in ius vocare ſine venia? Videtur, quod non, exemplo liberti. Regulariter enim valet argumentum de liberto ad vaſallum, & econtra, vt tenent communiter Doctores, teſte Molin. in conſuetud. Pariſ. feud. §. 1. gloſ.4. poſt num.*
b *36. Sed tu dic* b *contrarium, ſcilicet, quod imò poteſt illum ſine venia in ius vocare. Nam in conſuetudinibus feudorum*
c *non eſt locus his* c *ambagibus. Ita tenuit gloſ. in cap.1. in verbo, Reuerentia. de mil. vaſal. qui contumax eſt. Et eſt com-*
d *munis opin. vt atteſtatur* d *Alexand. in l. generaliter. num.7. ff. de in ius voc. Et ita ſemper vidi ſeruari.*

Item quæro, pone, quod dominus ſpoliauerit vaſallum feudo de facto, vel aliter vim ei
e *intulerit, nunquid* e *poterit va-*
2 *ſallus contra eum intentare interdictum Vnde vi? dixi infra lib.7. §. actio.*

c *Ambagibus.*] Limita vt per Roland. d. conſ. 18. num. 15. & dixi vbi ſupra. Et quid de vaſallo, uenia non petita uocante matrem domini ſui in ius? uide per Rolan. conſil. 17. num.7. cum multis ſeq. & nu.30.34. lib.2. *Giachar.*

d *Alex.*] Idem dixit Iaſ. in l. ſi non ſortem, §. libertus, ff. de cōd. indeb. & Nicol. Euerard. in Topic. legal. loc.59. ut refert Mynſing. obſer.92. cent. 3. *Giach.*

e *Nunquid poterit va-*
4 *ſallus contra eum intentare interdictum vnde vi.*] Quod † uaſallus interdicto unde ui contra dominum experiri non poſſit, communis, & uera opinio eſt, teſte Z. in epit. feud. part. 11. num.23. & ſeq. de qua conſulantur Menochius recuper. poſſeſſ. remed. 1. nu.94. Roſenthal. in tract. feud. cap. 10. concluſ. 23. num.1. & 5. & Forner. de feud. cap 16. num.3. *Harprec.*

QVÆSTIO XXVI.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Duplicem eſſe inueſtituram, propriam, & abuſiuam.*
2 *Et an dominus, qui inueſtiuit per inueſtituram abuſiuam, teneatur etiam tradere præciſe poſſeſſionem rei feudalis.*
3 *Et quid ſi tantummodo feudum promiſerit.*
4 *Et quid ſi vaſallus ab ea ceciderit.*

Ex Additionibus.

1 *An, & quatenus dominus, qui inueſtiuit aliquem de feudo per inueſtituram abuſiuam, ad traditionem rei feudalis præciſe teneatur.*
2 *Vocabulum (omnimodo) præciſam ſignificationem habet.*
3 *Duobus de feudo diuerſo tempore inueſtitis, qui eorum præferatur, remiſſiue.*

ADDI-

ADDITIONES.

a VT *dicit Iacob.*] Vide omninò per eū, qui declarat, & ſub nu.4. limitat primo, per talem inueſtituram dominū cogi poſſe præciſe tradere poſſeſſionem: ſecundo niſi dein de alium inueſtiat, & illi tradat poſſeſſionem: nam ſecundus erit potior, & dominus tenetur primo ad intereſſe. *Giach.*

b *Nunquid tenebitur etiam præciſè illi tradere poſſeſſionem rei feudalis.*]
1 Adeò † abuſiua inueſtitura obligat inueſtientē, vt non tantum ad ipſam rei feudalis traditionem præciſe teneatur; ſed etiam omnē iacturam dilatæ poſſeſſionis præſtare cogatur, tit.7. §. fin. lib.2. F. vbi contine-
2 tur vocabulum omnimodo, quod præciſam habeat ſignificationem, l. item ſi cū exceptione, 14. §. quatenus, 10. & ibi gl. ff. quod met. cauſ. & text. eſt in tit. 26. §. ſi facta de feudo, lib. 2. F. Neque præſtando id, quod intereſt, liberatur, dū modo ipſe poſſideat, & tradendi facultatem habeat, d. §. ſi facta de feudo, &c. Mynſinger lib.4. obſerua. 61. num.4. & ſeq. Hartm. tit.54. de feud obſeruat.7. Quod ſi dominus tradendi facultatem nō habuerit: tunc præſtando, id quod intereſt, liberabitur. Ita præter Clarum noſtrum, & alios, docet Ioannes Rudinger. libro primo variarum lection. iur. feud. capit. nono, numero vigeſimoquarto, & ſequen. &
3 capit. ſequent vbi † illam quæſtionem (ſi duo in vno feudo ſeparatim inueſtiti ſint, quis eorum præferatur) enucleatè explicat. De eadem quæſtione conſulatur Andreas Fachineus libro ſeptimo controuerſ. iur. capit. trigeſimoſeptimo, & ſequent. vbi vtranque in partem plures auctoritates allegat. *Harpr.*

c *Niſi tamen dominus.*] Item quod prior inueſtitura præualeat ſecundæ, vide per Rimin. iun. conſilio 396 numero 37. vbi commemorat exemplū de donatione facta a Papa Vrbano, Bald. de Caſtro in Comitatu Eugubij, qui poſtea illud alteri donauit. & Bald. nūquam potuit illius caſtri poſſeſſionē obtinere, tametſi longo tempore litigauit in Curia Roman. Vide tamen aliud conſiliū eiuſd. Rimin. iun. 444. vbi ex duabus inueſtituris factis in bonis emphyteuticis tenetur præualere ſecundo factam ab eodem Prælato. Et quādo cognati præferendi ſint agnatis in inueſtitura recipienda, vide per eundem Rimin. conſ. 461. *Giach.*

d *Iaco.*] Qui limitat, niſi domino ſuperueniſſet aliqua exceptio excluſiua, puta, præſcriptionis. *Giach.*

QVÆST. XXVI.

1 DEbes ſcire, ꝙ duplex eſt inueſtitura: *Aliqua eſt inueſtitura propria, realis, & corporalis, quando ſcilicet dominus inducit aliquem corporaliter in poſſeſſionem alicuius rei, & eam illi dat in feudum: & per hanc inueſtituram plene transfertur in vaſallum dominium, et poſſeſſio rei feudalis. Ita volunt omnes Scribentes, vt dicit Iacob. de feud. in verb. Inueſtiui talem, nu.1. Alia vero eſt inueſtitura, quæ vocatur, abuſiua, quando ſcilicet dominus inueſtiuit aliquē per traditionem annuli, vel enſis: & per hanc non transfertur poſſeſſio feudi in vaſallum, ſed cenſetur illi data licentia, vt eam apprehendat propria au-*
a *ctoritate. Ita volunt omnes Scribentes, vt dicit* a *Iac. in d. verbo, Inueſtiui talem, numer. 3.*

2 *Quæro nunc, dominus inueſtiuit aliquem de feudo per inueſtituram abuſiuam; nun-*
b *quid* b *tenebitur etiam præciſe illi tradere poſſeſſionem rei feudalis? Reſp. quod ſic, c. 1. §. ſi facta. ſi de feudo defun. fuc-*
c *controu. niſi cū dominus* c *poſt factum huiuſmodi inueſtituram abuſiuam inueſtiuiſſet alium de feudo, & tradidiſſet illi auctualē poſſeſſionem. Nā eo caſu iſte ſecundus præfertur, & dominus præſtando intereſſe illi primo liberatur. Ita dixit gloſ. in d. c. ſi facta, quam dicit eſſe communiter approbatam Iac. in dict. verbo, inueſtiuit talem, numero quarto.*

3 *Sed pone, dominus ſolummodo promiſit feudum, non tamen fecit aliquam inueſtituram, nunquid tenebitur præciſe tradere poſſeſſionē ipſius feudi? Reſp. quod non ſed tantum erit obligatus ad intereſſe. Ita eleganter dixit And. de Iſer. in d. §. facta, quem ceteri Scribentes ſequuntur, vt ait Iac. in d. verbo, Inueſtiui talem, nu. 8.*

4 *Sed quæro, pone, dominus inueſtiuit vaſallum per inueſtituram abuſiuam, deinde tradidit ei poſſeſſionem feudi. Modo contingit, quod vaſallus ex interuallo cecidit à poßeſſione ipſius feudi, & ꝙ poßeſsio reuerſa eſt ad dominum, nunquid tenebitur dominus illam iterum tradere ipſi inueſtito? Reſp. quod ſic. Ita tenet Bald. in d. §. ſi facta, nu. 4. & ita determinant omnes,*
d *vt dicit* d *Iacob. in d. verbo, Inueſtius: talem, nu. 6. Ad duo enim tenetur dominus vaſallo, ſcilicet ad tradendū, & ad præſtādum patiētiā exemplo eius, qui debet ſeruitutum.*

QVÆSTIO XXVII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Dominus feudi an teneatur defendere vaſallum, ſicut vaſallus dominum.*
2 *Et an etiam contra patrem, Filium, vel Fratrem ipſius domini.*

Ex Additionibus.

1 *Inter dominum, & vaſallum mutua eſt obligatio.*
2 *Differentia inter Dominum, & vaſallum.*
3 *Ratio iſtius differentiæ.*

ADDITIONES.

a 1 N*Vnquid dominus feudi teneatur defendere vaſallū.*] Quod † inter dominum, & vaſallum mutua ſit obligatio; adeòque dominus ad eandem fidelitatem ſecuritatis, & defenſionis ſuo vaſallo teneatur, appa ret ex c. 1. §. dominus de form. fidelitat. tit.6. & c.1. qualiter dom. propr. feud. priue. tit.47. lib.2. F. & vltra Clarū noſtrū, & alios, docet Vulte. lib.1. de feud. c.10. n.37. Enimuerò hoc intereſt, quod dominus fidelitatem vaſallo debitam non promittit, multo minus iurat, vtpote quæ ex ipſo contractu per ſeipſam intelligatur. Idque receptum videtur argumento patroni, qui liberto ſuo non iurat, vt maxime ipſi a liberto iuſiurandum præſtetur, l. qui bona, 13. §. penultimo. ff. de damn. infect.
3 Laudenſ. in d. c. 1. nu. 18. de form. fidel. Rationem † differentiæ Vulteius loco præallegato hanc aſſignat: quod illud tribuatur honori domini, tanquam ſuperioris, & de cuius fide erga vaſallum minus dubitari poſſit: cum tantopere ipſum dilexerit, vt & feudum, id eſt beneficium ipſi dederit. Videatur eadem de re D. Collega Bocer. in tract. de inueſtitura feudi, c.4 nu.47. & in tractat. de iur. & cōmodo ſenioris, lib. 2. capit. 4. num. 23. *Harprec.*

b *Quod ſic.*] Intellige ſi habet guerram iuſtā, & tunc tenetur ipſum vaſallum adiuuare contra patrem, fratrem, vel filium ipſius domini: vt per auctorem poſt Iacob. allegatum. *Giach.*

Quod ſic.] A pari enim iudicantur dominus, & vaſallus, vt

QVÆST. XXVII.

1 QVæro, nunquid a *Do-*
a *minus feudi tentatur defendere vaſallum, ſicut vaſallus dominum? vt dixi ſup.*
b *quæſt.21. Reſp. quod* b *ſic. Ita vult gl. in c. 1. §. fin. in verbo, fratrem. hic finitur lex, quam dicit eſſe communiter appro-*

eſt